

Supaprastintai apmokamos išlaidos 2021-2027 m. finansavimo laikotarpiu

Metodinės pagalbos skyrius

Finansavimo programos, kuriose gali būti taikomi supaprastintai apmokamos išlaidos

2021-2027 m.

Europos Sąjungos (ES)
investicijų veiksmų
programa

*Europos regioninės plėtros fondo,
„Europos socialinio fondo +“,
Sauglaudos fondo, Teisingos
pertvarkos fondo ir Europos jūrų
reikalų, žvejybos ir akvakultūros
fondo nuostatos ir šių fondų bei
Prieglobsčio, migracijos ir
integracijos fondo, Vidaus saugumo
fondo ir Sienų valdymo ir vizų
politikos finansinės paramos
priemonės*

Ekonomikos gaivinimo ir
atsparumo didinimo
priemonė

(EGADP, angl. – RRF)

„Naujos kartos Lietuva“

Teisinis reglamentavimas

BNR* 94 str.:

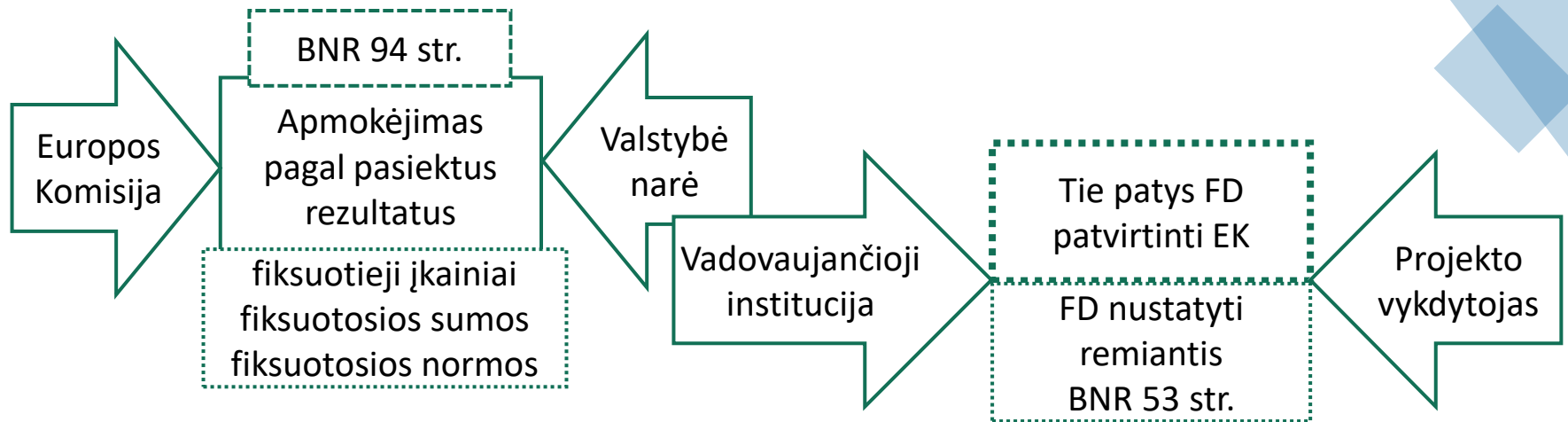
1 p. „Komisija gali atlyginti Sąjungos įnašą į programą vieneto įkainių, fiksuotųjų sumų ir fiksuotųjų normų pagrindu <...>“

2 p. „<...> valstybės narės pagal V ir VI prieduose pateiktus šablonus pateikia Komisijai pasiūlymą, kaip **programos pateikimo** arba **prašymo ją iš dalies pakeisti dalį**.“

4 p. „Komisijai pagal 114 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti **deleguotąjį aktą**, kuriuo papildomas šis straipsnis nustatant Sąjungos lygmens vieneto įkainius, fiksuotąsias sumas, fiksuotąsias normas, jų dydžius ir koregavimo metodus <...>“.

*2021 m. birželio 24 d. EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS
(ES) 2021/1060

EK reglamento straipsnių taikymas

Fiksuotųjų dydžių nustatymo pagrindai

(BNR 53 str. ir
94 str.)

a) **Sąžiningu, teisingu ir patikrinamu** skaičiavimo metodu, pagrįstu bet kuriuo iš šių elementų:

i) statistiniais duomenimis, kita objektyvia informacija arba ekspertų vertinimu;

ii) patikrintais ankstesniais duomenimis;

iii) taikoma įprasta išlaidų apskaitos praktika;

b) **biudžeto projektais;**

c) vadovaujantis taisyklėmis dėl FD, taikytinų pagal **Sąjungos politiką** panašaus pobūdžio veiksmo atžvilgiu, taikymo;

d) vadovaujantis taisyklėmis dėl FD pagal vien tik **valstybės narės** lėšomis finansuojamas dotacijų schemas panašaus pobūdžio veiksmo atžvilgiu, taikymo;

f) **EK reglamente** nustatytomis fiksuotosiomis normomis ir specialiais metodais.

Fiksuotų dydžių auditas

BNR 94 str. 3 p.

Atliekant Komisijos ir valstybių narių auditus ir valstybių narių vykdomus valdymo patikrinimus išimtinai **siekama patikrinti, ar įvykdytos sąlygos, leidžiančios Komisijai atlyginti išlaidas.**

BNR patvirtinti fiksuotieji dydžiai, kurie taikomi Lietuvoje

- Netiesioginėms veiksmo išlaidoms padengti iki **7%** tinkamų finansuoti tiesioginių išlaidų, nereikalaujant, kad valstybė narė atliktų skaičiavimą taikytinai normai nustatyti;
- netiesioginėms veiksmo išlaidoms padengti iki **15%** tinkamų finansuoti tiesioginių personalo išlaidų, nereikalaujant, kad valstybė narė atliktų skaičiavimą taikytinai normai nustatyti;
- fiksuotoji norma, kurią sudaro iki **40%** tinkamų finansuoti tiesioginių personalo išlaidų, gali būti naudojama likusioms tinkamoms finansuoti veiksmo išlaidoms padengti;
- veiksmo tiesioginės personalo išlaidos gali būti apskaičiuojamos taikant fiksuotąją normą, kurią sudaro iki **20%** tiesioginių išlaidų.

Finansavimo schemų palyginimas (2021-2027 m. Investicijų programa)

2014-2020 m.	2021-2027 m.
Fiksuotieji dydžiai taikomi tarp įgyvendinančios institucijos ir projekto vykdytojo	Fiksuotieji dydžiai nustatomi tarp Lietuvos ir Europos Komisijos bei taikomi atsiskaitymams su projekto vykdytoju
Siekiant saugesnio SAI taikymo, šalies nustatyti ESF įkainiai galėjo būti derinami su Europos Komisija ir tvirtinami Deleguotuoju aktu (BNR 14(1) str.)	Deleguotuoju aktu tvirtinami tik Europos Komisijos bendrai nustatyti įkainiai visoms šalims (ES lygio FD)

Fiksuotųjų dydžių nustatymas Lietuvoje

- Fiksuotuosius dydžius gali nustatyti arba keisti:
 - **ministerija** pati; ji MPC pateikia derinti su ADMI suderintą supaprastintai apmokamų išlaidų dydžių nustatymo aprašą, susijusius priedus ir kitą svarbią informaciją;
 - **ADMI** pati; ji MPC pateikia derinti su ministerija suderintą supaprastintai apmokamų išlaidų dydžių nustatymo aprašą, susijusius priedus ir kitą svarbią informaciją;
 - ministerijos arba VI prašymu **MPC**; jis turi supaprastintai apmokamų išlaidų dydžių nustatymo aprašą suderinti su ministerija ar VI ir ADMI.
- Fiksuotų dydžių nustatymo aprašas teikiamas AI.
- Gavus teigiamą išvadą (2021–2027 m. IP), fiksuotų dydžių nustatymo aprašas teikiamas EK.

Suderintų fiksuotųjų dydžių paskelbimas

Ministerija PFSA gali nurodyti tik tuos FD, kurie yra įtraukti į Supaprastintai apmokamų išlaidų dydžių registrą:

- FD į registrą įtraukiami:
 - RRF – po AI vertinimo,
 - 2021–2027 m. – po IP patvirtinimo.
- Registras skelbiamas:

<https://www.esf.lt/lt/dokumentai-ir-leidiniai/metodines-pagalbos-centras/803>

Svarbiausi aspektai nustatant fiksuotuosius dydžius

Ministerijos ir administruojančios institucijos įsitraukimas:

- aiški veiklos įgyvendinimo koncepcija,
- tikslus tinkamų finansuoti išlaidų sąrašas,
- fiksuotojo dydžio rezultato identifikavimas,
- tikslios finansavimo sąlygos,
- baigtinis atsiskaitymo dokumentų sąrašas.

Fiksuotųjų dydžių ypatumai

Orientuoti į išlaidas

FD, apimantys vieną išlaidų rūšį ir nesiejami su veiklos ar projekto rezultatais:

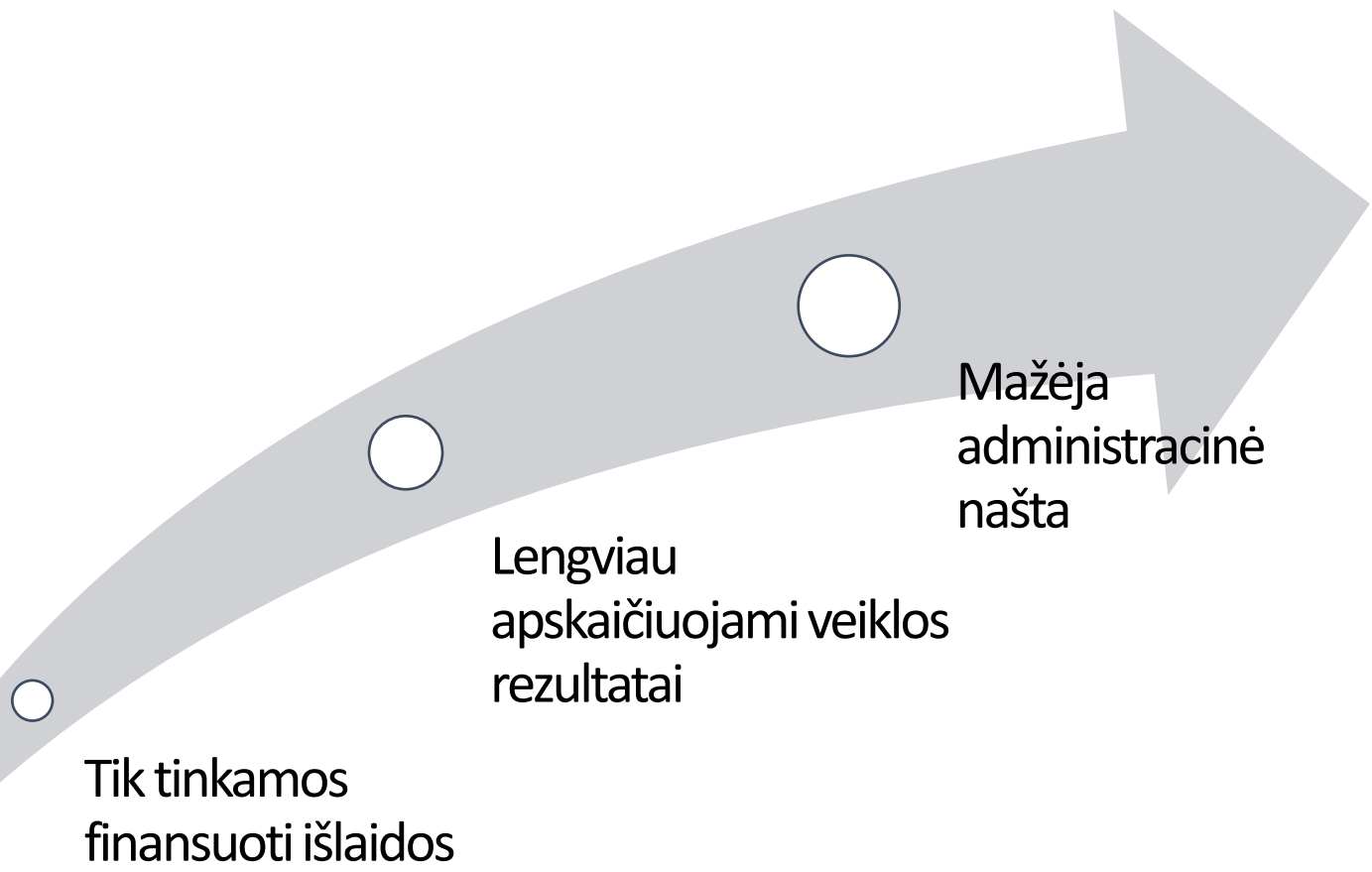
- Dalyvių darbo užmokesčio FĮ
- Kuro ir viešojo transporto FĮ
- Mokslininkų darbo užmokesčio FĮ ir pan.

Orientuoti į veiklas

FD, apimantys įvairias išlaidų rūšis ir susieti su siekiamais rezultatais:

- Subsidijos darbo vietai FĮ
- Bedarbių profesinio mokymo FĮ
- Dalyvavimo tarptautinėse parodose FĮ ir pan.

Fiksuotųjų dydžių paskirtis

Tyrimo atlikimo etapai bei trukmė

Aiškus FD
nustatymo
poreikis

Situacijos
analizė,
tyrimo
atlikimas
2-5 mėn.

Tyrimo
derinimas su
ministerija,
ADMI
1 mėn.

Tyrimo
derinimas su
AI
1-3 mėn.

Tyrimo
derinimas su
EK ir IP
keitimas
3-6 mėn.

FD
paskelbimas
1 d.

FD
įtraukimas į
PFSA

Rekomendacijos fiksuotiesiems dydžiams ir kylantys iššūkiai

Rekomendacijos:

1. Glaudus MPC, Ministerijos, ADMI bendradarbiavimas,
2. FD taikymą planuoti kuo anksčiau,
3. Aiški veiklos įgyvendinimo vizija,
4. Patikimų duomenų FD nustatymui naudojimas,
5. Paprastas ir aiškus nustatytų FD aprašymas,
6. Institucijų vienodas FD supratimas ir interpretavimas,
7. Formalus ir neformalus bendradarbiavimas su AI.

Iššūkiai:

1. Požiūrio į FD pakeitimas,
2. Istorinių duomenų trūkumas (reformų, „pilotinės“ veiklos),
3. Ilgas FD nustatymo ir tvirtinimo procesas.

Finansavimas, nesiejamas su išlaidomis

Financing Not Linked to Cost **(FNLC)**

Metodinės pagalbos skyrius

Finansavimas, nesiejamas su išlaidomis

FNLC, vienas iš "supaprastinimų" būdų, panašus į fiksuotąją sumą, tačiau nerizikingas dėl taikymo schemos.

BNR 95 str.: Komisija gali atlyginti Sąjungos įnašą į visą programos prioritetą arba jo dalis su išlaidomis nesiejamo finansavimo pagrindu <...>

Kaip pradėti taikyti?

- 1) Veiksmo / veiklų analizė (tinkamų FNLC taikymui veiklų identifikavimas).
- 2) Projekto suplanavimas:
 - projekto įgyvendinimo schemos parengimas;
 - išlaidų identifikavimas;
 - tinkamų rodiklių, leidžiančių veiksmingai stebėti projekto eigą, nustatymas.
- 3) FNLC metodikos parengimas (2 BNR priedėlis).
- 4) Metodikos derinimas su EK, pritarimo gavimas.
- 5) Investicijų programos pakeitimas.
- 6) Projekto įgyvendinimas.

Taikymo galimybės

- ✓ Veiksmui / veiklai, kurią įgyvendina vienas PV (sąlyga nebūtina, vertinama kiekvienu konkrečiu atveju atskirai);
- ✓ Veiksmui / veiklai, kuri neturi istorinių duomenų ir sudėtinga nustatyti fiksuotuosius dydžius, bet siekiama supaprastinti administravimą/atsiskaitymą/audito seką;
- ✓ jungtinių projektų schemas, kurioms SAI galėtų būti pakeistos FNLC(???)

Privalumai

- ✓ Supaprastinta finansavimo schema.
- ✓ Orientuojamasi į veiklos rezultatų pasiekimą, o ne patirtų išlaidų kompensavimą.
- ✓ Kompensuojama proporcingai pasiektiems rodikliams.
- ✓ Tinka veikloms, kur nėra istorinių duomenų FD nustatymui.

Nustatymo (apskaičiavimo) būdai

- Metodai FNLC sumų apskaičiavimui nėra griežtai aprašyti ir reglamentuoti BNR, tyrėjams paliekama visiška laisvė tinkamiausio metodo parinkimui;
- Metodo parinkimas priklauso nuo turimų duomenų, siektinų tarpinių ir galutinių rezultatų, veiksmo / veiklos specifikos.

Pagrįstumo principas. Reikia turėti pakankamos ir pagrįstos informacijos išlaidoms pagrįsti (pvz., tiekėjų pasiūlymai, teisės aktai, istoriniai, statistiniai duomenys, ekspertinės įžvalgos)

Proporcingumo principas. Numatytų bendrų išlaidų suma turi atitikti ekonominio efektyvumo principą ir būti proporcinga numatomam socialiniam ir ekonominiam numatytų priemonių poveikiui šaliai (racionaliai suplanuota).

Tikėtinumų principas. Numatomų bendrų priemonės išlaidų suma atitinka numatomų investicijų pobūdį ir tipą.

Rizikos ir auditai

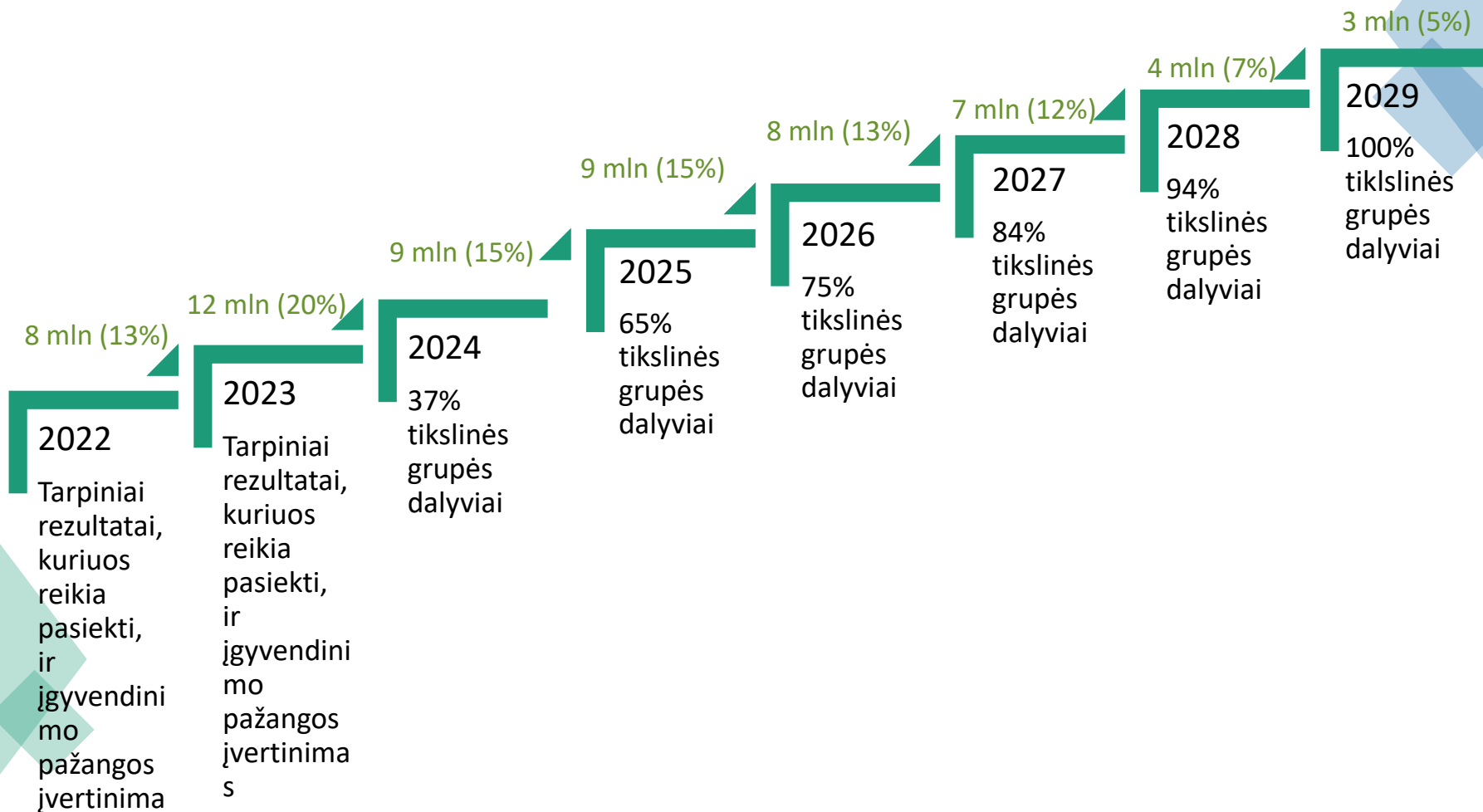
Rizikos:

- Svarbu užtikrinti išlaidų pagrindimo objektyvumą.
- Svarbu tinkamai nusimatyti tarpinių atsiskaitymų rezultatus ir periodiškumą.
- Metodika suderinta su EK ir patvirtinta Investicijų programoje (saugi taikyti).
- Projekto logika suplanuota iš anksto, tačiau įgyvendinama po suderinimo su EK.

Auditai:

- Atliekant EK ir nacionalinius auditus bei šalies vykdomus valdymo patikrinimus išimtinai siekiama patikrinti, ar įvykdytos sąlygos, leidžiančios EK atlyginti išlaidas, arba ar pasiekti rezultatai.
- Jei pasiekta tik dalis rezultatų, atlyginama pagal pasiektų rezultatų dalį (pagal sudėliotą atsiskaitymo planą / tvarkaraštį).

Projekto pavyzdys (rezultatai ir atsiskaitymas)

Jūsų klausimai

mpc@esf.lt